

ЗАКОН ЗА ОБЩИНСКАТА СОБСТВЕНОСТ

В сила от 01.06.1996 г.

Отразена деноминацията от 05.07.1999 г.

Обн. ДВ. бр.44 от 21 Май 1996г., изм. ДВ. бр.104 от 6 Декември 1996г., изм. ДВ. бр.55 от 11 Юли 1997г., изм. ДВ. бр.22 от 24 Февруари 1998г., изм. ДВ. бр.93 от 11 Август 1998г., изм. ДВ. бр.23 от 12 Март 1999г., изм. ДВ. бр.56 от 22 Юни 1999г., изм. ДВ. бр.64 от 16 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.69 от 3 Август 1999г., изм. ДВ. бр.96 от 5 Ноември 1999г., изм. ДВ. бр.26 от 29 Март 2000г., доп. ДВ. бр.34 от 6 Април 2001г., изм. ДВ. бр.120 от 29 Декември 2002г., изм. ДВ. бр.101 от 16 Ноември 2004г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.36 от 2 Май 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.63 от 3 Август 2007г., изм. ДВ. бр.92 от 13 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.54 от 13 Юни 2008г., изм. ДВ. бр.70 от 8 Август 2008г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.10 от 6 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.17 от 6 Март 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 2 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.87 от 5 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.15 от 18 Февруари 2011г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.91 от 20 Ноември 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г.

Глава първа. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) С този закон се уреждат придобиването, управлението и разпореждането с имоти и вещи - общинска собственост, освен ако в специален закон е предвидено друго.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) Общинска собственост са:

1. имотите и вещите, определени със закон;
2. имотите и вещите, предоставени в собственост на общината със закон;
3. имотите, чиято собственост е възстановена на общината при условия и по ред, определени със закон;
4. имотите и вещите, дарени или завещани на общината;
5. имотите и вещите, придобити от общината с доброволен труд и/или с парични средства на населението;
6. имотите и вещите, придобити от общината при ликвидацията на търговски дружества с общинско участие;
7. имотите и вещите, придобити от общината чрез правна сделка, по давност или по друг начин, определен в закон.

(2) Не са общинска собственост имотите и вещите на търговските дружества и юридическите лица с нестопанска цел, дори ако общината е била единствен собственик на прехвърленото в тях имущество.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 22 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Когато в резултат на административно-териториални промени населени места се включват в друга община, имотите и вещите по чл. 2, ал. 1, които са на територията им, преминават в собственост на общината, в чиито граници се включва съответното населено място.

Чл. 3. (1) Общинската собственост е публична и частна.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Публична общинска собственост са:

1. имотите и вещите, определени със закон;
2. имотите, предназначени за изпълнение на функциите на органите на местното самоуправление и местната администрация;
3. други имоти, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от местно значение, определени от общинския съвет.

(3) Частна общинска собственост са всички други общински имоти и вещи. Плодовете и приходите от имотите и вещите - публична общинска собственост, са частна собственост на общината.

Чл. 4. Общината отговаря за задълженията на лица, изискуеми до деня на безвъзмездно придобитите от нея техни имоти и вещи, до размера на тяхната стойност.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Общината удостоверява възникването, изменението и погасяването на правото си на собственост върху имоти с акт за общинска собственост.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Актът за общинска собственост е официален документ, съставен от длъжностно лице по ред и форма, определени в закона.

(3) Актът за общинска собственост няма правопораждащо действие.

Чл. 6. (1) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 1999 г.) Имотите и вещите - публична общинска собственост, които са престанали да имат предназначението по чл. 3, ал. 2, се обявяват от общинския съвет за частна общинска собственост.

(2) За публична общинска собственост се обявяват имотите и вещите - частна общинска собственост, които са придобили предназначението по чл. 3, ал. 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Решенията на общинския съвет по ал. 1 се приемат с мнозинство от две трети от общия брой на съветниците, а по ал. 2 - с повече от половината от общия им брой.

Чл. 7. (1) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Имотите и вещите - публична общинска собственост, земите от общинския поземлен фонд и горските територии - общинска собственост, не могат да се придобиват по давност.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Имотите и вещите - публична общинска собственост, не могат да се отчуждават и да се прехвърлят в собственост на трети лица. Имоти - публична общинска собственост, могат да се обременяват с ограничени вещни права само в случаите, определени със закон.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Имотите и вещите - частна общинска собственост, могат да бъдат обект на разпореждане. За тях се прилагат общите разпоредби за собствеността, освен ако в закон е предвидено друго.

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2009 г.) Собствеността върху имоти - публична общинска собственост, не подлежи на възстановяване.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г.) Придобиването, управлението и разпореждането с имоти и вещи - общинска собственост, се извършват под общото ръководство и контрол на общинския съвет.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Редът за придобиване на право на собственост и на ограничени вещни права, за предоставяне за управление, под наем и за разпореждане с имоти и вещи - общинска собственост, и правомощията на кмета на общината, на кметовете на райони, на кметовете на кметства и на кметските наместници се определят с наредба на общинския съвет при спазване на разпоредбите на този закон и на специалните закони в тази област, освен когато е приложим Законът за публично-частното партньорство.

(3) В наредбата по ал. 2 се определя и редът за предоставяне под наем на имоти или части от тях - общинска собственост, предоставени за управление на училища, детски градини и обслужващи звена.

(4) Предоставянето под наем и разпореждането с имоти и вещи - общинска собственост, се извършват чрез публичен търг или публично оповестен конкурс, освен ако в закон е предвидено друго. Условието и редът за провеждането на търговете и конкурсите се определят от общинския съвет в наредбата по ал. 2.

(5) Общинският съвет определя имотите на територията на общината, извън имотите по чл. 12, ал. 2, които се предоставят за управление на съответните кметове на райони и на кметства. При продажба или отдаване под наем на имотите, предоставени за управление на кметовете на райони или на кметства, не по-малко от 30 на сто от средствата, придобити от продажбата или от отдаването под наем, се превеждат по сметка на района или на кметството по местонахождението на съответния имот и се използват за изпълнение на дейности от местно значение, определени от общинския съвет.

(6) В Столичната община и в градовете с районно деление в наредбата по ал. 2 общинският съвет определя правомощията на кметовете на райони по предоставяне за управление, по провеждане на търгове или конкурси и сключване на договори за наем или за разпореждане с имотите на територията на района, които са им предоставени за управление.

(7) Кметовете на райони и кметовете на кметства или определени от тях служители от съответната администрация се включват в състава на комисиите по провеждането на търговете или конкурсите в случаите, в които предоставянето под наем или разпореждането с имоти на територията на района или на кметството се извършва от кмета на общината.

(8) Общинският съвет приема стратегия за управление на общинската собственост за срока на мандата си по предложение на кмета на общината. Стратегията определя политиката за развитие на общинската собственост и стопанската дейност на общината и съдържа:

1. основните цели, принципи и приоритети за придобиване, управление и разпореждане с имотите - общинска собственост;

2. основните характеристики на отделните видове имоти, които могат да се предоставят под наем или да бъдат предмет на разпореждане;

3. нуждите на общината от нови имоти и способите за тяхното придобиване;

4. други данни, определени от общинския съвет.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) В изпълнение на стратегията по ал. 8 общинският съвет приема годишна програма за управление и разпореждане с имотите -

общинска собственост, по предложение на кмета на общината. Програмата се приема най-късно до приемането на бюджета на общината за съответната година и може да бъде актуализирана през годината, като при необходимост се извършва и актуализация на общинския бюджет. Програмата е в съответствие с раздела за общински публично-частни партньорства от програмата за реализация на общинския план за развитие и съдържа:

1. прогноза за очакваните приходи и необходимите разходи, свързани с придобиването, управлението и разпореждането с имоти - общинска собственост;

2. (доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) описание на имотите, които общината има намерение да предложи за предоставяне под наем, за продажба, за внасяне като непарична вноска в капитала на търговски дружества, за учредяване на ограничени вещни права, за публично-частно партньорство или за предоставяне на концесия;

3. описание на имотите, които общината има намерение да предложи за замяна срещу имоти на граждани или юридически лица, с подробно описание на нуждите и вида на имотите, които общината желае да получи в замяна;

4. описание на имотите, които общината има намерение да придобие в собственост, и способите за тяхното придобиване;

5. (нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) обектите, за изграждането на които е необходимо отчуждаване на частни имоти;

6. (нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) обектите по т. 5 от първостепенно значение;

7. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) други данни, определени от общинския съвет.

(10) Стратегията по ал. 8 и програмата по ал. 9, както и промените в тях се обявяват на населението по ред, определен в наредбата по ал. 2, и се публикуват и на интернет страницата на общината.

(11) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Актовете на общинския съвет и на кмета за придобиване, управление и разпореждане с имоти и вещи - общинска собственост, подлежат на контрол и могат да бъдат оспорвани по реда на чл. 45 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, освен в случаите по Закона за публично-частното партньорство.

(12) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Областният управител има право да оспорва решенията на общинските съвети, приети в процедура за определяне на частен партньор или на концесионер, при условията и по реда на Закона за обществените поръчки, съответно на Закона за концесиите.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 91 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Застроените имоти - публична общинска собственост, задължително се застраховат, включително срещу природни бедствия и земетресения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Общинският съвет определя имотите - частна общинска собственост, които подлежат на задължително застраховане, включително срещу застрахователните рискове по ал. 1.

(3) Кметът на общината определя вещите - общинска собственост, които подлежат на задължително застраховане.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Застрахователните вноски се предвиждат по бюджетите на общината или на съответните организации и юридически лица на бюджетна издръжка, на които имотите и вещите по ал. 1 - 3 са предоставени за управление. Застрахователните вноски за имотите и вещите по ал. 1 - 3, предоставени под наем, за ползване или на концесия, са за сметка на наемателите, ползвателите или концесионерите, а в случаите на публично-частно партньорство - за сметка на определения в договора партньор.

(5) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Не се допуска самоучастие при

задължителното застраховане на имотите по ал. 1 и 2 срещу рисковете "природни бедствия" и "земетресение".

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) В структурата на общинската администрация и администрацията на района се създават звена за изпълнение на функциите и задачите по този закон.

Глава втора.

УПРАВЛЕНИЕ НА ИМОТИТЕ И ВЕЩИТЕ - ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 96 ОТ 1999 Г.)

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Имоти и вещи - общинска собственост, се управляват в интерес на населението в общината съобразно разпоредбите на закона и с грижата на добър стопанин.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Имоти и вещи - общинска собственост, се използват съобразно предназначението им и за нуждите, за които са предоставени. Предоставените имоти и вещи не могат да се преотстъпват за ползване, да се ползват съвместно по договор с трети лица, да се отдават под наем или да се пренаемат, освен в случаите, предвидени в закон.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) Имотите и вещите - общинска собственост, се предоставят безвъзмездно за управление на юридически лица и звена на общинска бюджетна издръжка.

(2) Имотите по чл. 3, ал. 2, т. 2 се управляват от кмета на общината, съответно от кмета на района, от кмета на кметството или от кметския заместник по местонахождението им.

(3) Имотите и вещите - общинска собственост, които не са необходими за нуждите на органите на общината или на юридически лица и звена на общинска бюджетна издръжка, могат да се предоставят безвъзмездно за управление на други юридически лица на бюджетна издръжка или на техни териториални структури.

(4) Редът за предоставяне за безвъзмездно управление на имоти и вещи - общинска собственост, се определя от общинския съвет в наредбата по чл. 8, ал. 2.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Имотите и вещите - общинска собственост, които не са предоставени за управление на други лица, се управляват от кмета на общината.

(6) Когато нуждата от предоставения имот отпадне или той се използва в нарушение на разпоредбите на чл. 11, имотът се отнема със заповед на кмета на общината.

Чл. 13. (1) (Предишен текст на чл. 13, изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

(2) (Нова - ДВ, бр. 96 от 1999 г.) Общината владее и управлява безстопанствените имоти на своята територия по ред, установен с наредбата по чл. 8, ал. 2.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) Свободни нежилищни имоти - частна общинска собственост, които не са необходими за нуждите на органите на общината или на юридически лица на издръжка на общинския бюджет, могат да се отдават под наем на трети лица.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 15 от 2011 г., доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Отдаването под наем на имоти по ал. 1 се извършва от кмета на общината след провеждане на публичен търг или публично оповестен конкурс, освен ако в закон е предвидено предоставянето под наем да се извършва без търг или конкурс или е определен друг ред. Въз основа на резултатите от търга или конкурса се сключва договор за наем от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице.

(3) Срокът за отдаване под наем на имотите по ал. 1 се определя от общинския съвет в наредбата по чл. 8, ал. 2 и не може да бъде по-дълъг от 10 години.

(4) Отдаването под наем на имоти по ал. 1 за нуждите на общинските ръководства на политическите партии, отговарящи на условията, предвидени в Закона за политическите партии, се извършва от кмета на общината без търг или конкурс по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2. Размерът на наема се определя при условията на Закона за политическите партии.

(5) Отдаването под наем на имоти по ал. 1 за нуждите на общинските ръководства на синдикалните организации се извършва без търг или конкурс от кмета на общината по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) С решение на общинския съвет имоти по ал. 1 могат да се отдават под наем без търг или конкурс за здравни, образователни и социални дейности за задоволяване на съответните нужди на населението, както и на юридически лица с нестопанска цел, осъществяващи дейност в обществена полза, по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2. По този ред на търговски дружества могат да се отдават под наем поземлени имоти, необходими като терени за временно използване, за спомагателни и допълнителни площадки, комуникации и други, свързани с изграждането, ремонта и поддържането на обекти на техническата инфраструктура, за срока на ремонтно-строителните дейности. Въз основа на решението на общинския съвет се сключва договор за наем от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Свободни имоти или части от тях - публична общинска собственост, могат да се отдават под наем за срок до 10 години при условията и по реда на ал. 2 след решение на общинския съвет. Части от имоти - публична общинска собственост, които са предоставени за управление по реда на чл. 12, могат да се отдават под наем, при условие че не се възпрепятства осъществяването на дейностите, за които съответният имот е предоставен за управление.

(8) Наемните цени се определят от общинския съвет.

(9) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

Чл. 15. (1) Наемните правоотношения се прекратяват:

1. поради неплащане на наемната цена за повече от един месец или поради системното ѝ неплащане в срок;

2. поради извършване на ново строителство, надстройкаване или пристрояване, разрешени по установения ред, когато се засягат ползваните помещения;

3. (изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г.) поради лошо управление;

4. с изтичането на срока за настаняване;

5. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) когато наемател по чл. 14, ал. 4, 5 и 6 придобие в собственост помещения от същия вид, годни за постоянно ползване;

6. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) когато наемателят престане да отговаря на условията, установени с наредбата по чл. 8, ал. 2;

7. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) когато помещенията се ползват в нарушение на забраните по чл. 11;

8. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) други основания, определени с наредбата по чл. 8, ал. 2 или в договора.

(2) При прекратяване на наемните правоотношения по ал. 1, т. 2 на наемателя се предоставя друго помещение от същия вид.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Наемните правоотношения по чл. 14, ал. 3 и 7 се прекратяват по реда на Закона за задълженията и договорите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Наемните правоотношения по чл. 14, ал. 4, 5 и 6 се прекратяват със заповед на съответния кмет, в която се посочва основаниято за прекратяването на наемното правоотношение, събраните доказателства и срокът за опразване, който не може да бъде по-дълъг от един месец.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г. и в сила от 01.03.2007 г. относно замяната на думата "окръжния" с "административния") Заповедта по ал. 4 може да се обжалва пред административния съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Жалбата не спира изпълнението на заповедта, освен ако съдът разпореди друго.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Поддържането и ремонтите на имотите и вещите - общинска собственост, се извършват от лицата, на които са предоставени за управление, като необходимите средства се предвиждат ежегодно по бюджетите им.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Поддържането и текущите ремонти на имотите и вещите - общинска собственост, отдадени под наем или предоставени за ползване, се извършват от наемателите или ползвателите им в съответствие с разпоредбите на Закона за задълженията и договорите.

(2) С договор може да се уговори основните ремонти да се извършват за сметка на наемателите и ползвателите.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) При възникване на належаща общинска нужда наемателите на помещения по чл. 14, ал. 4, 5 и 6 са длъжни да ги освободят в срок от три месеца от връчването на съобщението за освобождаване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Ако имотът по ал. 1 не бъде освободен доброволно, той се освобождава по административен ред въз основа на заповед на кмета на общината, която се привежда в изпълнение със съдействието на органите на полицията.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г. и в сила от 01.03.2007 г. относно замяната на думата "окръжния" с "административния") Заповедта по ал. 2 може да се обжалва пред административния съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Жалбата не спира изпълнението на заповедта, освен ако съдът разпореди друго.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Вещите - частна общинска собственост, се предоставят под наем при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 8, ал. 2.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г.)

Културни ценности, които са общинска собственост, се ползват при условията и по реда, определени в специалните закони.

Глава трета.

ПРИНУДИТЕЛНО ОТЧУЖДАВАНЕ НА ИМОТИ - ЧАСТНА СОБСТВЕНОСТ, ЗА ОБЩИНСКИ НУЖДИ

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 70 от 2008 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Имоти - собственост на физически или на юридически лица, могат да бъдат отчуждавани принудително за задоволяване на общински нужди, които не могат да бъдат задоволени по друг начин, въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план, предвиждащ изграждането на обекти - публична общинска собственост или на одобрен подробен устройствен план, предвиждащ изграждане на обекти от първостепенно значение - публична общинска собственост, за който има влязло в сила разпореждане за допускане на предварителното му изпълнение, както и в други случаи, определени със закон, след предварително и равностойно парично или имотно обезщетение.

(2) За изграждането и експлоатацията на обектите по ал. 1 могат да се отчуждават имоти или части от тях, които се засягат непосредствено от предвиденото строителство или които стават негодни за застрояване или ползване съобразно устройствените, санитарно-хигиенните и противопожарните правила и нормативи и изискванията за сигурност и безопасност.

(3) Части от имоти могат да се отчуждават само когато остатъкът от имота отговаря на изискванията, определени в закон, съобразно неговия вид, местонахождение и предназначение.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Имотите по ал. 1 не се отчуждават, ако преди издаването на заповедта по чл. 25, ал. 2 общината ги придобие в собственост по реда на чл. 199, ал. 1 от Закона за устройство на територията, чрез замяна с равностоен общински имот или собствениците им учредят на общината ограничени вещни права.

(5) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) В случаите по ал. 4 кметът на общината внася предложение в общинския съвет за одобряване на предварителното съгласие, постигнато със собствениците на имоти по ал. 1 за сключване на сделка за придобиване на собствеността на съответните имоти или за учредяване на ограничени вещни права върху тях.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Имоти - собственост на държавата, не могат да бъдат отчуждавани принудително за общински нужди. Когато за нуждите на обектите по ал. 1 се засягат имоти - частна държавна собственост, те се прехвърлят безвъзмездно в собственост на общината по реда на Закона за държавната собственост.

(7) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г., предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Подробните устройствени планове по ал. 1 се одобряват от общинския съвет независимо от техния обхват.

(8) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Когато одобреният подробен устройствен план предвижда изграждане на обекти от първостепенно значение - публична общинска собственост, общинският съвет може да разпорежи предварително изпълнение на плана.

(9) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Отчуждените за задоволяване на общински нужди имоти по ал. 1, както и имотите, придобити по реда на ал. 4, стават публична общинска собственост.

Чл. 22. (Доп. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Отчуждаването на имотите по чл. 21, ал. 1, може да се извърши изцяло, или на етапи - преди започване на строителството от съответния етап.

(2) Собствениците и ползвателите на имотите, подлежащи на отчуждаване, са длъжни да

осигуряват свободен достъп до тях за извършване на измервания и други технически дейности, когато това е необходимо за изготвяне на искането за отчуждаване. При отказ достъпът до имотите се осигурява със съдействието на органите на полицията. Държавните органи са длъжни да предоставят безвъзмездно цялата информация, с която разполагат, отнасяща се до имотите - предмет на отчуждаването.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Кметът на общината възлага определянето на равностойното парично обезщетение за имотите, предвидени за отчуждаване, на оценители, отговарящи на изискванията на Закона за независимите оценители. В случая не се прилагат разпоредбите на Закона за обществените поръчки.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.)

(5) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Размерът на равностойното парично обезщетение за имотите, предвидени за отчуждаване, се определя съобразно конкретното им предназначение, което са имали преди влизането в сила, съответно преди одобряването на подробния устройствен план по чл. 21, ал. 1 и въз основа на пазарните цени на имоти със сходни характеристики, намиращи се в близост до отчуждавания имот.

(6) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Конкретното предназначение на поземлени имоти, урегулирани за застрояване с предходен подробен устройствен план, е предназначението им, определено с предходния подробен устройствен план, действал преди влизането в сила, съответно преди одобряването на подробния устройствен план по чл. 21, ал. 1.

(7) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Конкретното предназначение на поземлени имоти, урегулирани за изграждане на обекти - публична държавна или публична общинска собственост, с предходен подробен устройствен план, действал преди влизането в сила, съответно преди одобряването на подробния устройствен план по чл. 21, ал. 1, които не са отчуждени съобразно предвижданията на предходния план, е предназначението им, определено с подробния устройствен план, действал преди влизането в сила на плана, предвиждащ изграждането на обекти - публична държавна или публична общинска собственост.

(8) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Размерът на равностойното парично обезщетение по ал. 5 за поземлени имоти, включени в обхвата на урбанизирана територия съобразно действащия общ устройствен план, които не са урегулирани за застрояване с предходен подробен устройствен план, се определя като за имоти без предвидено застрояване и се съобразява с установения траен начин на фактическото им ползване.

(9) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Извън случаите по чл. 16 от Закона за устройство на територията, когато с план по чл. 21, ал. 1 се предвижда отчуждаване на част от неурегулиран поземлен имот, а останалата от имота част се урегулира и в нея се предвижда застрояване, размерът на равностойното парично обезщетение се определя като разлика между цената на отчуждаваната част от имота и повишената стойност на урегулираната част от имота.

(10) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Размерът на равностойното парично обезщетение се определя не по-рано от три месеца преди издаването на заповедта по чл. 25, ал. 2.

(11) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) В случай че определеният размер на равностойното парично обезщетение е по-малък от данъчната оценка на имота, обезщетението се изплаща в размер, равен на данъчната му оценка.

(12) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г., предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) В случай че не могат да се определят пазарните цени на имоти със сходни характеристики поради липса на извършени сделки в съответната служба по вписванията, равностойното парично обезщетение се определя по реда на:

1. приложение № 2 към чл. 20 от Закона за местните данъци и такси - за имоти в урбанизираните територии;

2. наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи - за земеделски земи;

3. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) наредбата по чл. 86, ал. 2 от Закона за горите - за горските територии.

(13) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 54 от 2008 г., предишна ал. 7 - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) След влизане в сила на подробния устройствен план законните строежи и другите подобрения, извършени от собственика на имота при условията и по реда на чл. 49 от Закона за устройство на територията, се заплащат с по-малката стойност от стойността на направените разходи и увеличената стойност на имота.

(14) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г., предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Не се дължи обезщетение за незаконни строежи в поземления имот - предмет на отчуждаване.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., нов - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) (1) В случаите, когато с план по чл. 21, ал. 1 се предвижда отчуждаване на неурегулирани поземлени имоти извън урбанизираните територии, които са незастроени земеделски земи или горски територии, обезщетението може да се извърши със земеделски земи от общинския поземлен фонд, съответно - с горски територии, общинска собственост, еднакви по произход и функции с отчуждавания имот, ако в землището, в което попадат предвидените за отчуждаване имоти, има равностойни свободни общински имоти от същия вид за обезщетяване на всички собственици на имоти, засегнати от плана, след решение на общинския съвет по предложение на кмета на общината.

(2) С предложението по ал. 1 кметът на общината внася проект на план за обезщетение, с който се определят имотите, подлежащи на отчуждаване - по вид, местонахождение, размер, начин на трайно ползване и стойност на всеки имот, и равностойните имоти - общинска собственост, които се предлагат за обезщетение - по вид, местонахождение, размер, начин на трайно ползване и стойност на имота, при съобразяване с местоположението на имота, подлежащ на отчуждаване, в местността на съответното землище.

(3) В случаите по ал. 1 оценяването на имотите, подлежащи на отчуждаване, и на имотите - общинска собственост, се извършва по реда на чл. 22, ал. 12, т. 2 и 3. Разликата в стойността на отчуждавания имот и на имота - общинска собственост, предоставян в обезщетение, не може да бъде повече или по-малко от десет на сто. Когато стойността на общинския имот е по-малка от стойността на отчуждавания, разликата в стойностите се доплаща с парично обезщетение.

(4) Въз основа на решението на общинския съвет кметът на общината издава заповед по чл. 25, ал. 2 за отчуждаване на съответните имоти по ал. 1 при спазване на изискванията на чл. 25, ал. 1.

(5) Имотът се смята за отчужден от датата на влизане в сила на заповедта по ал. 4. От датата на влизане в сила на заповедта за отчуждаване собственикът на отчуждения имот придобива собствеността върху предоставения му в обезщетение общински имот.

(6) След влизане в сила на заповедта за отчуждаване се съставя акт за общинска собственост на отчуждения имот, който се вписва в имотния регистър по неговата имотна партида, а заповедта по ал. 4 се вписва в имотния регистър по партидата на имота, предоставен в обезщетение.

(7) Когато в срок до 6 месеца от влизане в сила на заповедта по ал. 4 общината не изплати дължимото парично обезщетение за разликата в стойността по ал. 3, собственикът на отчуждения имот има правата по чл. 29, ал. 6.

(8) Разпоредбите на ал. 1 не се прилагат, когато имотът, предвиден за отчуждаване, е с размери, по-малки от 3 дка за ниви, 2 дка за ливади, 1 дка за трайни насаждения и 1 дка за гора.

(9) Разпоредбите на ал. 1 не се прилагат и в случаите, когато неурегулирани поземлени имоти, попадащи в територии, предвидени с действащите устройствени планове за разширяване

на строителните граници на съществуващи урбанизирани територии - населени места и селищни образувания, или за създаване на нови селищни образувания, се урегулират с подробен устройствен план по чл. 16 от Закона за устройство на територията.

(10) В случаите по ал. 8 собствениците се обезщетяват с равностойно парично обезщетение, определено при условията и по реда на чл. 22.

Чл. 24. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Кметът на общината публикува обявление в два централни и един местен ежедневник, с което уведомява собствениците на имотите за предстоящото отчуждаване и изпраща копие от него до кметовете на райони или кметства или до кметските наместници, на чиято територия се намират имотите или части от имотите - частна собственост, предмет на отчуждаване. Кметовете или кметските наместници поставят обявлението на определените места в сградата на общината, на района, на кметството или в населеното място, на чиято територия се намират имотите, предмет на отчуждаването. Обявлението се публикува и на интернет страницата на общината. Обявлението съдържа:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) предназначение на имотите съобразно влезлия в сила, съответно одобрен, подробен устройствен план по чл. 21, ал. 1;

2. основание за отчуждаването;

3. вид, местонахождение, размер и собственици на всеки от имотите, които следва да бъдат отчуждени;

4. (доп. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) размерът на дължимото обезщетение, а при имотно обезщетение - вида, местонахождението, размера, начина на трайно ползване и стойността на имота, предоставян в обезщетение, както и размерът на паричното обезщетение за доплащане при разлика в стойностите на имотите.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Кметът на общината издава заповед за отчуждаване, в която се посочват основанието за отчуждаване, предназначението, видът, местонахождението, размерът и собственикът на имота, размерът на обезщетението, а при имотно обезщетение - вида, местонахождението, размера, начина на трайно ползване и стойността на имота, предоставян в обезщетение, както и размерът на паричното обезщетение за доплащане при разлика в стойностите на имотите, търговската банка, в която се внася обезщетението, и датата, след която започва изплащане на обезщетението по сметката на правоимащите. Заповедта се издава не по-рано от един месец след публикуване на обявлението по ал. 1. Кметът на общината може да допусне предварително изпълнение на заповедта при условията на чл. 60 от Административнопроцесуалния кодекс.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 87 от 2010 г.) Заповедта по ал. 2 се обнародва в "Държавен вестник". Копие от заповедта се поставя на определените за това места в сградата на общината, на района или на кметството или в населеното място, на чиято територия се намират имотите, предмет на отчуждаването, и се публикува на интернет страницата на общината.

(4) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) В едноседмичен срок от издаване на заповедта по ал. 2 кметът на общината публикува обявление в два централни и един местен ежедневник, с което уведомява собствениците на имотите в коя банка е внесено обезщетението, определено в заповедта, и за началната дата, от която започва изплащането му. Обявлението се поставя и на определените за това места в сградата на общината, на района, на кметството или в населеното място, на чиято територия се намират имотите, предмет на отчуждаването, и се публикува и на

интернет страницата на общината.

Чл. 26. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г., доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 87 от 2010 г.) Заповедта на кмета на общината по чл. 25, ал. 2 може да се обжалва пред административния съд по местонахождението на имота в 14-дневен срок от обнародването ѝ в "Държавен вестник. Когато заповедта е обжалвана само относно размера на паричното обезщетение, жалбата не спира изпълнението ѝ.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Съдът се произнася по жалбата в 14-дневен срок от подаването ѝ. Призоваването на страните се извършва най-късно три дни преди съдебното заседание. Вещото лице е длъжно да представи заключението най-късно три дни преди съдебното заседание.

(4) Съдът призовава задължително и инвеститора на обекта, за изграждането на който се отчуждава имотът, когато той е различен от общината.

(5) Сроковете по ал. 3 се прилагат и при отлагане на делото.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Производството пред административния съд приключва в срок до два месеца от подаването на жалбата. Съдът обявява решението в 7-дневен срок след заседанието, в което е приключило разглеждането на делото. Решението на съда е окончателно.

Чл. 28. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) (1) Паричното обезщетение, определено в заповедта по чл. 25, ал. 2, се превежда от общината в посочената в заповедта банка по сметка на правоимащите.

(2) Когато собственикът на имота не може да бъде установен или е с неизвестен адрес, както и в случаите, когато съществува спор между няколко лица за правото върху дължимото обезщетение или за права върху отчуждавания имот, обезщетението се внася в банката по сметка на общината. В тези случаи банката изплаща обезщетението на лицето, което установи правата си по съдебен ред, по нареждане на кмета на общината.

(3) Имотът се смята за отчужден:

1. в случаите по ал. 1 - от датата, на която паричното обезщетение, определено в заповедта по чл. 25, ал. 2, бъде преведено от общината в банка по сметка на правоимащите, когато:

а) заповедта по чл. 25, ал. 2 не е обжалвана в срока по чл. 27, ал. 1 или е обжалвана само по отношение на размера на обезщетението;

б) в заповедта по чл. 25, ал. 2 е допуснато предварително изпълнение и то не е отменено от съда;

2. в случаите по ал. 2 - от датата, на която паричното обезщетение, определено в заповедта по чл. 25, ал. 2, бъде преведено в банката по сметка на общината;

3. в останалите случаи - от датата, на която паричното обезщетение, определено в решението на съда, бъде преведено от общината в банка по сметка на правоимащите.

(4) Когато заповедта по чл. 25, ал. 2 е обжалвана по отношение на размера на обезщетението и съдът е постановил по-висок размер, общината превежда по сметка на

правоимащия разликата заедно със законните лихви върху нея.

(5) Когато отчужденият имот е единствено жилище на собственика, имотът се завзема след изтичане на три месеца от изплащането на обезщетението.

(6) Ако в 6-месечен срок от влизането в сила на заповедта по чл. 25, ал. 2 или на съдебното решение дължимото парично обезщетение не бъде преведено по сметка на собственика на имота, кметът на общината отменя заповедта за отчуждаването по искане на собственика.

(7) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Исканията за отмяна на заповедта за отчуждаване могат да се предявяват в тримесечен срок от изтичането на срока по ал. 6, ако до предявяването им дължимото парично обезщетение заедно с лихвите не бъде преведено по сметка на собственика на имота.

(8) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Ако в срока по ал. 7 не бъде предявено искане за отмяна на заповедта за отчуждаване и в този срок дължимото парично обезщетение заедно с лихвите не бъде преведено по сметка на собственика на имота, заповедта за отчуждаване се обезсилва.

Чл. 30. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., нов - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) (1) Когато е издадено разрешение за строеж за изграждане на обект от първостепенно значение - публична общинска собственост, и определеното в заповедта по чл. 25, ал. 2 обезщетение е преведено по сметка на собствениците, общината може да влезе във владение на имоти или на части от тях, представляващи незастроени земеделски земи или горски територии преди влизането в сила на заповедта за отчуждаването им, и да започне строителството след заплащане на парично обезщетение на засегнатите собственици.

(2) Когато имотът е земеделска земя, обезщетението по ал. 1 включва доходите, които би получил собственикът на имота от реализация на продукцията, ако имотът се обработва, или арендното плащане, което е трябвало да получи за отдадената под аренда земя за една стопанска година.

(3) Когато имотът е горска територия, обезщетението по ал. 1 включва доходите, които би получил собственикът на имота от продажбата на дървесината при наличието на издадено от компетентните по Закона за горите органи разрешително за сеч и извоз и от продажба на вещите от страничните ползвания, представляващи стопанска дейност, когато има издадено писмено разрешително.

(4) Преди влизането във владение на имота се съставя протокол-опис за фактическото му състояние от комисия, определена със заповед на кмета на общината, в която се включват представители на общината, оценител и собственикът на имота или упълномощен негов представител. В заповедта се посочват видът, местонахождението и номерът на имота, собственикът на имота и датата и часът за извършване на описа на имота. Протоколът се подписва от членовете на комисията и от собственика на имота.

(5) Заповедта по ал. 4 се връчва на собственика на имота по реда на Административнопроцесуалния кодекс не по-късно от 7 дни преди датата, на която ще се извърши описът. Когато собственикът на имота е надлежно уведомен за извършване на описа и не се яви, действията се извършват и протоколът се съставя в негово отсъствие. Разходите по описа на имота и определяне на обезщетението са за сметка на общината.

(6) Кметът на общината издава заповед, в която определя размера на дължимото обезщетение въз основа на констатациите, направени в протокола. В заповедта се посочват видът, местонахождението и собственикът на имота, на който следва да се изплати обезщетението, датата и часът за влизане във владение на имота. Обезщетението се заплаща в 14-дневен срок от връчването на заповедта и преди влизане във владение на имота.

(7) Заповедта по ал. 6 се връчва на собственика на имота по реда на

Административнопроцесуалния кодекс. Собственикът на имота може да оспори размера на обезщетението в 14-дневен срок от връчване на заповедта.

(8) В случаите, когато собственикът на имот не може да бъде установен или е с неизвестен адрес, заповедите по ал. 4 и 6 се обнародват в "Държавен вестник".

(9) Съдът разглежда жалбата и се произнася с решение при условията и по реда на чл. 27. Когато съдът постанови по-висок размер на обезщетението, общината изплаща на собственика разликата заедно със законните лихви върху нея в едномесечен срок от постановяване на решението на съда.

Чл. 31. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Ако в тригодишен срок, а за обектите от първостепенно значение - в 5-годишен срок, от отчуждаването на имота строителството на обекта не е започнало, както и в случаите, когато одобреният подробен устройствен план, предвиждащ изграждане на обекти от първостепенно значение - публична общинска собственост, бъде отменен от съда, а новият влязъл в сила подробен устройствен план не засяга отчуждения вече имот, по искане на бившия собственик на имота кметът на общината отменя заповедта за отчуждаване след възстановяване на полученото обезщетение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) В случаите по ал. 1 общината дължи на собственика обезщетение за причинените вреди.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Общината има право да получи по-малката стойност между направените разходи и увеличената стойност на имота за извършените от нея подобрения в имота.

(4) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Искане за отмяна на заповедта за отчуждаване може да се предяви в тримесечен срок от изтичането на съответните срокове по ал. 1, съответно - от влизането в сила на новия подробен устройствен план.

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Когато отчужденият имот е обременен с вещни тежести се спазват следните правила:

1. дължимото парично обезщетение в частта му до размера на обезпеченото с ипотека вземане се плаща на ипотекарния кредитор, доколкото вземането му не се предшества от друго такова с предимство за удовлетворение;

2. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) при наложена върху имота друга вещна тежест дължимото парично обезщетение се внася в търговска банка и служи за обезпечаване на съответното вземане.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 104 от 1996 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Общината придобива имоти, отчуждени по този закон, без тежести.

Чл. 33. (Доп. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) По отчуждителните производства, обезщетенията и сделките за придобиване на собственост и на вещни права по тази глава не се събират данъци и такси.

Глава четвърта.

ПРИДОБИВАНЕ И РАЗПОРЕЖДАНЕ С ИМОТИ И ВЕЩИ - ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 101 ОТ 2004 Г.)

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) Общината придобива право на собственост и ограничени вещни права чрез правна сделка, по давност или по друг начин, определен в закон.

(2) Възмездно придобиване на право на собственост или на ограничени вещни права върху имоти се извършва след решение на общинския съвет, по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2. Въз основа на решението на общинския съвет се сключва договор от кмета на общината.

(3) Даренията и завещанията се приемат от кмета на общината при условията на чл. 61, ал. 2 от Закона за наследството.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 87 от 2010 г.) Общината се разпорежда с имоти и вещи - частна общинска собственост, чрез продажба, замяна, дарение, делба, възмездно или безвъзмездно учредяване на ограничени вещни права или по друг начин, определен в закон.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

(6) Учредяването на ограничени вещни права върху обекти - публична общинска собственост, се извършва при условия и по ред, определени в закон.

(7) Договорите за придобиване на собственост и ограничени вещни права върху имоти, както и за разпореждане с имоти - общинска собственост, се сключват в писмена форма от кмета на общината и се вписват по разпореждане на съдията по вписванията по местонахождението на имота. Договорите за замени на имоти - общинска собственост, с имоти - собственост на физически или юридически лица, се вписват по местонахождението на общинския имот, а при замени с имоти - държавна собственост - по местонахождението на държавния имот.

(8) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2010 г.) Към датата на сключването на договорите за разпореждане по ал. 7 актовете за имоти - общинска собственост, следва да са вписани по съответния ред в службата по вписванията.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Продажба на имоти и вещи - частна общинска собственост, се извършва след решение на общинския съвет от кмета на общината чрез публичен търг или публично оповестен конкурс.

(2) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г.) Продажба на земя - частна общинска собственост, на собственика на законно построена върху нея сграда се извършва от кмета на общината без търг или конкурс по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Продажбата може да се извърши без търг или конкурс по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2:

1. между общината и държавата или между общини;

2. когато лицата, на които може да се извърши продажба, са определени в закон.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г.) Дарение на имот - частна общинска собственост, се извършва след решение на общинския съвет, прието с мнозинство три четвърти от общия брой на съветниците.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г.) Въз основа на резултатите от търга или конкурса, съответно - на решението на общинския съвет, кметът на общината издава заповед и сключва договор.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) Прекратяването на съсобственост върху имоти между общината, държавата, физически лица или юридически лица се извършва след решение на общинския съвет по ред, определен с наредбата по чл. 8, ал. 2, чрез:

1. делба;

2. продажба на частта на общината;
3. откупуване частта на физическите лица или на юридическите лица;
4. замяна.

(2) При прекратяване на съсобствеността по ал. 1 се прилагат разпоредбите на Закона за собствеността и на Гражданския процесуален кодекс.

(3) Въз основа на решението на общинския съвет кметът на общината издава заповед и сключва договор.

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Право на строеж върху имот - частна общинска собственост, се учредява след решение на общинския съвет от кмета на общината чрез публичен търг или публично оповестен конкурс и съобразно предвижданията на влязъл в сила подробен устройствен план.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) С решението по ал. 1 общинският съвет може да разреши в условията на търга или конкурса да се предвиди заплащането на цената на правото на строеж или на част от нея да се извърши с предоставяне в собственост на общината на обекти в новопостроената сграда или на обекти в друга сграда, които са собственост на лицето, в полза на което е учредено правото на строеж, или то да изгради за своя сметка друг обект за нуждите на общината. В тези случаи условията на търга или конкурса се одобряват от общинския съвет. Стойността на обектите, предоставяни в собственост на общината, не може да бъде по-малка от цената на правото на строеж или на съответната част от него.

(3) Когато правото на строеж е учредено за определен срок, след изтичането на срока, за който то е учредено, общината придобива безвъзмездно собствеността на построенния обект.

(4) Правото на строеж се учредява без търг или конкурс след решение на общинския съвет, прието с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците, по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2, на:

1. (отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

2. юридически лица на бюджетна издръжка;

3. религиозни институции, регистрирани съгласно Закона за вероизповеданията, или на техни местни поделения за обредни, молитвени или богослужебни домове за публични религиозни обреди и служби, за храмове и манастири;

4. други лица, когато това е предвидено в закон.

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 91 от 2012 г.) Безвъзмездно право на строеж се учредява без търг или конкурс след решение на общинския съвет, прието с мнозинство две трети от общия брой на съветниците.

(6) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 91 от 2012 г.) Безвъзмездно право на строеж се учредява без търг или конкурс след решение на общинския съвет, прието с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците, по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2, на:

1. юридически лица на бюджетна издръжка;

2. религиозни институции, регистрирани съгласно Закона за вероизповеданията, или на техни местни поделения за обредни, молитвени или богослужебни домове за публични религиозни обреди и служби, за храмове и манастири;

3. други лица, когато това е предвидено в закон.

(7) Въз основа на резултатите от търга или конкурса, съответно - на решението на общинския съвет, кметът на общината издава заповед и сключва договор.

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Право на надстрояване и/или на пристрояване на сграда - частна общинска собственост, или на сграда,

построена върху имот - частна общинска собственост, се учредява при условията и по реда на чл. 37, ал. 1 и 2.

(2) Право на надстрояване и/или на пристрояване на сграда, построена върху имот - частна общинска собственост, се учредява от кмета на общината без търг или конкурс на собственика на сградата, както и на собственици на жилища в сгради - етажна собственост, или на техни сдружения, по ред, определен от общинския съвет в наредбата по чл. 8, ал. 2.

(3) Безвъзмездно право на надстрояване и/или на пристрояване може да се учреди при условията на чл. 37, ал. 5 и 6.

(4) Въз основа на резултатите от търга или конкурса, съответно - на решението на общинския съвет, кметът на общината издава заповед и сключва договор.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Право на ползване върху имоти и вещи - частна общинска собственост, се учредява след решение на общинския съвет от кмета на общината чрез публичен търг или публично оповестен конкурс.

(2) Срокът на правото на ползване се определя от общинския съвет и не може да бъде по-дълъг от 10 години, освен когато в закон е предвидено друго.

(3) В случаите, когато лицата, на които може да се учреди право на ползване, са определени със закон, то се учредява без търг или конкурс след решение на общинския съвет, по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2012 г.) Безвъзмездно право на ползване се учредява без търг или конкурс след решение на общинския съвет, прието с мнозинство две трети от общия брой на съветниците.

(5) Когато лицата, на които може да се учреди безвъзмездно право на ползване, са определени в закон, то се учредява без търг или конкурс след решение на общинския съвет, прието с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците, по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2.

(6) Въз основа на резултатите от търга или конкурса, съответно - на решението на общинския съвет, кметът на общината издава заповед и сключва договор.

Чл. 40. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Не може да се извършва замяна на имот - частна общинска собственост, на право на строеж върху имот - частна общинска собственост, или на учредено в полза на общината право на строеж с имот или с право на строеж - собственост на физически лица или на юридически лица, освен в случаите, посочени в закона.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Освен в случаите, посочени в този закон, замяна на имот - частна общинска собственост, на право на строеж върху имот - частна общинска собственост, или на учредено в полза на общината право на строеж, с имот или с право на строеж върху имот - собственост на други лица, може да се извършва:

1. за изпълнение на задължения, произтичащи от международен договор;
2. между общината и друга община или между общината и държавата;
3. в други случаи - при условия и по ред, определени в закон.

(3) В случаите по ал. 2 кметът на общината отправя писмено предложение за замяна до заинтересованите собственици или съсобственици на имоти. Предложение за замяна до кмета на общината могат да правят и заинтересованите собственици или съсобственици на имоти по ал. 2. В предложението се посочват предлаганите за замяна имоти или вещни права. При постигане на съгласие кметът на общината внася предложението за замяна в общинския съвет.

(4) За направените предложения за замяна се изготвя обявление за всеки имот, което се

публикува на интернет страницата на общината. В обявлението се посочват данни за имотите или вещните права, предмет на предложението за замяна. Обявлението се поставя и на определените места в сградата на общината, района, кметството или населеното място по местонахождението на общинския имот.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.)

(6) Предложенията по ал. 3 не обвързват общинския съвет за извършване на замяна. Отказите на общинския съвет за извършване на замяна не подлежат на обжалване.

(7) Не се допускат замени:

1. когато имотите - собственост на трети лица, са обременени с ипотека или други тежести, отдадени са под наем или под аренда;

2. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) на общински урегулирани поземлени имоти, отредени за жилищно строителство, срещу нежилищни имоти;

3. на общински имоти с имоти на лица, за които е установено, че без правно основание ползват общински имот, договорите за наем или за вещни права върху общински имоти са прекратени по тяхна вина или с които общината води съдебни имуществени спорове;

4. в други случаи, определени в закон или в наредбата по чл. 8, ал. 2.

(8) Решенията за извършване на замяна се приемат от общинския съвет с мнозинство от две трети от общия брой на съветниците. Въз основа на решението на общинския съвет кметът на общината издава заповед и сключва договор за замяна.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Разпоредителните сделки с имоти или с вещни права върху имоти - общинска собственост, се извършват по пазарни цени, но не по-ниски от данъчните им оценки. Пазарните цени на имотите и на вещните права се определят от общинския съвет въз основа на пазарни оценки, изготвени от оценители, определени по реда на чл. 22, ал. 3, освен ако в закон е предвидено друго. Началните цени при провеждане на търгове или конкурси за разпореждане с имоти или с вещни права върху имоти - общинска собственост, не могат да бъдат по-ниски от цените, определени от общинския съвет.

(3) В случаите по ал. 2 не се допуска заплащане на цената изцяло или частично с компенсаторни инструменти.

(4) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) В общината се създава и поддържа публичен регистър за разпоредителните сделки с имоти - общинска собственост. В регистъра се вписват данни за имотите според акта за собственост, по видове разпоредителни сделки, както и:

1. пазарната и данъчната оценка на имотите или вещните права, оценката, определена от общинския съвет, и крайната цена на сделката;

2. начинът на разпореждане - чрез публичен търг, публично оповестен конкурс или решение на общинския съвет;

3. насрещната страна по сделката;

4. други данни, определени от общинския съвет в наредбата по чл. 8, ал. 2.

Глава пета. ОБЩНСКИ ЖИЛИЩА

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) По своето предназначение общинските жилища са:

1. за настаняване под наем на граждани с установени жилищни нужди;

2. за продажба, замяна и обезщетяване на бивши собственици, чиито имоти са отчуждени

за общински нужди;

3. ведомствени;

4. резервни.

(2) Жилищата по ал. 1 се определят от общинския съвет по предложение на кмета на общината и могат да се променят съобразно потребностите в общината.

(3) Предоставянето и използването на общински жилища за нежилищни нужди се забранява.

(4) Забраната по ал. 3 не се прилага в случаите, когато общината разполага със свободни жилища за настаняване, за които няма нуждаещи се граждани, отговарящи на условията по чл. 43 и 45. В тези случаи използването на общински жилища за нежилищни нужди е допустимо след промяна на предназначението им по реда на Закона за устройство на територията.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) В жилища за отдаване под наем се настаняват:

1. лица с жилищни нужди, установени по реда на наредбата по чл. 45а, ал. 1;

2. наематели на общински жилища, които се засягат от ново строителство, надстрояване или пристрояване, основен ремонт или реконструкция;

3. лица, жилищата на които са възстановени на бившите им собственици по реда на чл. 7 от Закона за възстановяване на собствеността върху одържавени недвижими имоти.

Чл. 44. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) В резервните жилища се настаняват под наем за срок не по-дълъг от две години лица:

1. жилищата на които са станали негодни за обитаване в резултат на природни и стихийни бедствия и аварии или са застрашени от самосрутване;

2. в семействата на които са налице остри социални или здравословни проблеми.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

Чл. 45а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) Условията и редът за установяване на жилищни нужди и за настаняване под наем в жилищата по чл. 43 и 45 се определят с наредба на общинския съвет.

(2) В наредбата по ал. 1 се определят и условията и редът за настаняване във ведомствените жилища на общината.

(3) Свободни общински жилища, за настаняването в които няма нуждаещи се граждани, отговарящи на условията по чл. 43 и 45, могат да се отдават под наем по пазарни цени при условия и по ред, определени в наредбата по ал. 1.

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) Наемните правоотношения се прекратяват поради:

1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) неплащане на наемната цена или на консумативните разноски за повече от три месеца;

2. извършване на ново строителство, надстрояване или пристрояване, основен ремонт или реконструкция, когато се засягат обитавани помещения;

3. нарушаване на добрите нрави;

4. неполагане грижата на добър стопанин при ползване на жилището;
  5. прекратяване на трудовите или служебните правоотношения на настанените във ведомствено жилище лица, освен ако в наредбата по чл. 45а, ал. 1 е предвидено друго;
  6. изтичане на срока за настаняване;
  7. отпадане на условията за настаняване на наемателя в общинско жилище;
  8. използване на жилището не по предназначение;
  9. (нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) други основания, определени с наредбата по чл. 45а, ал. 1.
- (2) Наемното правоотношение се прекратява със заповед на органа, издал настанителната заповед. В заповедта се посочват основанията за прекратяване на наемното правоотношение и срокът за опразване на жилището, който не може да бъде по-дълъг от един месец.
- (3) При прекратяване на наемното правоотношение на основание ал. 1, т. 2 към заповедта по ал. 2 се прилага настанителна заповед за друго общинско жилище, ако наемателят отговаря на условията за настаняване.
- (4) При изтичане на срока на настаняване наемното правоотношение може да бъде продължено, ако наемателят отговаря на условията за настаняване под наем в общинско жилище.
- (5) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г. и в сила от 01.03.2007 г. относно замяната на думата "окръжния" с "административния") Заповедта по ал. 2 може да се обжалва пред административния съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Жалбата не спира изпълнението на заповедта, освен ако съдът разпореди друго.

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) Общинските жилища, предназначени за продажба, могат да се продават след решение на общинския съвет на:

1. (изм. - ДВ, бр. 100 от 2008 г., в сила от 21.11.2008 г.) правоимащи по Закона за уреждане правата на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове;
2. лица, чиито жилища се предвижда да бъдат отчуждени по реда на глава трета;
3. други лица, отговарящи на условията за закупуване на общински жилища, определени в наредбата по чл. 45а, ал. 1.

(2) Цените на жилищата, предназначени за продажба, се определят от общинския съвет по критерии, установени в наредбата по чл. 45а, ал. 1. Продажбата не може да се извърши на цена, по-ниска от данъчната оценка на имота.

(3) Условията и редът за продажба на общински жилища се определят от общинския съвет в наредбата по чл. 45а, ал. 1.

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) Резервните общински жилища не могат да се продават.

(2) Ведомствените жилища на общината могат да се продават на служители, които имат не по-малко от пет години стаж без прекъсване в общинската администрация.

Чл. 49. (1) (Предишен текст на чл. 49, изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 41 от 2009 г.) Замяна на общински жилища с жилищни или нежилищни имоти - собственост на държавата на физически или юридически лица, се извършва при условията и по реда на чл. 40 освен в случаите по ал. 2.

(2) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2009 г.) Замяна на общински жилища с жилищни имоти на физически лица в изпълнение на социални програми, приети от общинския съвет, се извършва с решение на общинския съвет по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2. Замяната се извършва по данъчната оценка на заменяните жилищни имоти. По този ред замяна може да бъде извършена

само еднократно и само за един жилищен имот - собственост на физическо лице, с един общински жилищен имот.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 41 от 2009 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.)

Чл. 49а. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) (1) Право на строеж върху имоти - частна общинска собственост, отредени за изграждане на социални жилища, може да се учредява без търг или конкурс за строеж на жилищна сграда на лица с установени жилищни нужди, на жилищностроителни кооперации или сдружения, в които членуват само такива лица, при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 45а, ал. 1. Цената на правото на строеж се определя от общинския съвет.

(2) Правото на строеж по ал. 1 не може да се прехвърля на трети лица.

(3) Жилищата, придобити по реда на ал. 1, не могат да се отдават под наем или да бъдат обект на разпореждане за срок 15 години.

(4) Нарушаването на забраните по ал. 2 и 3 е основание за разваляне на договора за правото на строеж.

(5) При разваляне на договора лицата, нарушили забраните по ал. 2 и 3, нямат правата по чл. 72 - 74 от Закона за собствеността.

Чл. 50. Настаняването под наем, продажбата и замяната на общински ателиета и гаражи се извършват при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 8, ал. 2.

Глава шеста.

СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ НА ОБЩИНАТА (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 96 ОТ 1999 Г.)

Чл. 51. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) (1) Общината може да осъществява стопанска дейност, да създава общински предприятия и да участва в съвместни форми на стопанска дейност при условия и по ред, определени със закон.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Общината може да осъществява стопанска дейност чрез търговски дружества с общинско участие в капитала или чрез граждански дружества по Закона за задълженията и договорите. Общината може да осъществява самостоятелно стопанска дейност чрез общински предприятия, създадени по реда на този закон.

(3) Общината може да участва в осъществяването на различните форми стопанска дейност със свободни парични средства, с изключение на целевите субсидии от държавния бюджет, както и с имоти и вещи или вещни права.

(4) Общината може да участва само в такива форми на стопанска дейност, в които отговорността ѝ не надвишава размера на дяловото ѝ участие. Общината не може да участва в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

(6) (Отм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

(7) (Отм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

(8) (Отм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

(9) (Отм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Чл. 51а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) (1) Общината и търговските дружества с повече от 50 на сто общинско участие в капитала може да учредяват или да участват в търговски дружества, чийто капитал не е изцяло тяхна собственост, само когато останалите съдружници/акционери са определени по реда на чл. 33 - 39 от Закона за публично-частното партньорство. За устава/дружествения договор на тези търговски дружества се прилага чл. 52, ал. 2 от Закона за публично-частното партньорство.

(2) Общината и търговските дружества с повече от 50 на сто общинско участие в капитала може да участват в граждански дружества или да сключват договори за съвместна дейност само с лица, определени по реда на чл. 33 - 39 от Закона за публично-частното партньорство.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат:

1. когато съдружници/акционери са държавата, друга община или публичноправна организация;

2. когато съдружниците/акционерите са определени след процедура за приватизация, за предоставяне на концесия или друга процедура, определена със закон;

3. за публичните акционерни дружества;

4. за дружествата, учредени в изпълнение на международен договор или междуправителствено споразумение.

(4) Условието и редът за упражняване на правата на собственост на общината в търговски дружества с общинско участие в капитала и за участието на общината в граждански дружества и за сключване на договори за съвместна дейност се определят с наредба на общинския съвет. В наредбата се определят:

1. образуването, преобразуването и прекратяването на еднолични търговски дружества с общинско участие в капитала;

2. възлагането на управлението и контрола и съдържанието на договорите, съставът и компетенциите на органите за управление и контрол, редът за определяне на представителите на общината в органите за управление и контрол, техните права и задължения, възнаграждението и отговорността при неизпълнение на задълженията;

3. правилата за сключване на договори за наем и разпореждане с дълготрайни активи и за задължително застраховане на имуществото.

Чл. 51б. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) (1) Общината може да внася свободни имоти и вещи или вещни права върху имоти, частна общинска собственост, като непарична вноска в капитала на търговски дружества при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 51а, ал. 4, след решение на общинския съвет, прието с мнозинство от две трети от общия брой на общинските съветници. Когато общината не е едноличен собственик на капитала на търговското дружество и другият съдружник/акционер не е държавата, друга община или публичноправна организация, непарична вноска в капитала се извършва само когато останалите съдружници/акционери са определени по чл. 51а, ал. 1.

(2) Търговските дружества с общинско участие в капитала могат да отдават под наем имоти или части от тях, внесени от общината като непарична вноска в капитала им, или да ограничават вещни права върху такива имоти чрез публичен търг или публично оповестен конкурс по ред, определен в наредбата по чл. 51а, ал. 4. Срокът на договорите за наем и за правото на ползване за тези имоти не може да бъде по-дълъг от 10 години. Този ред и срок не се прилагат в случаите на Закона за концесиите и Закона за публично-частното партньорство.

(3) Капиталът на едноличните търговски дружества с общинско участие може да се намалява със стойността на имоти и вещи или вещни права, които са внесени като непарична вноска в капитала им, въз основа на решение на общинския съвет.

(4) Имотите и вещите, със стойността на които е намален капиталът на едноличните търговски дружества с общинско участие, придобиват статут на частна общинска собственост от влизането в сила на решението по ал. 3 и се управляват по ред, определен от общинския съвет.

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 15 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Общинското предприятие е специализирано звено на общината за изпълнение на местни дейности и услуги, финансирани от общинския бюджет.

(2) Общинското предприятия се създава, преобразува и закрива с решение на общинския съвет.

(3) Общинското предприятие осъществява дейността си въз основа на правилник, приет от общинския съвет.

(4) С правилника по ал. 3 се определят предметът на дейност, структурата, управлението, численият състав и правата и задълженията на предприятието по отношение на предоставеното му общинско имущество.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Общинското предприятие е второстепенен разпоредител с бюджет.

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Общинското предприятие може да осъществява дейност по:

1. управление, изграждане, поддържане, ремонт и реконструкция на обекти, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура и други имоти - общинска собственост, както и предоставяне на свързаните с тях услуги за населението;

2. предоставяне на други услуги или осъществяване на други местни дейности, необходими за задоволяване на потребностите на общината или на нейното население, които се финансират от бюджета на общината, определени от общинския съвет.

Чл. 54. (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., нов - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Дейностите по чл. 53, които не се осъществяват от общински предприятия по чл. 52, се възлагат, съответно предоставят, по реда на Закона за обществените поръчки, Закона за концесиите или Закона за публично-частното партньорство.

Чл. 54а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) (1) В общината се създават и поддържат публични регистри за търговските дружества с общинско участие в капитала, за общинските предприятия, за юридическите лица с нестопанска цел и за гражданските дружества, в които участва общината.

(2) Образците на регистрите, редът за воденето и съхраняването им се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на правосъдието.

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Директорите на общинските предприятия се назначават от кмета на общината по ред, определен от общинския съвет.

Глава седма.

НАДЗОР И АКТУВАНЕ НА ИМОТИТЕ - ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 55 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) За общинските имоти се съставят актове за общинска собственост по образци, утвърдени от министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на правосъдието.

(2) За временните постройки, улиците, площадите, общинските пътища и други линейни обекти на техническата инфраструктура не се съставят актове за общинска собственост, освен ако в специален закон е предвидено друго.

Чл. 57. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

Чл. 58. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) Актът за общинска собственост се съставя в два екземпляра от длъжностно лице, определено от кмета на общината. Актът се подписва от съставителя, утвърждава се от кмета на общината и се предоставя за вписване по реда на Закона за кадастъра и имотния регистър в 7-дневен срок от утвърждаването му.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 87 от 2010 г.) Първият екземпляр на акта се съхранява в службата по вписванията, а вторият - в общината. Препис от акта се изпраща в 7-дневен срок от вписването му на службата по геодезия, картография и кадастър, на областния управител и на лицата, на които е предоставен имотът.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) За всеки общински имот се съставя досие по образец, утвърден от министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на правосъдието, към което се прилага копие от акта за собственост и документите, удостоверяващи възникването, изменението и прекратяването на правото на собственост на общината, предоставените права на трети лица, както и други данни, определени в наредбата по чл. 63, ал. 3.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 87 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Актът за общинска собственост за имот - държавна собственост, прехвърлен безвъзмездно в собственост на общината от държавата, както и за имот, придобит в собственост на общината чрез покупко-продажба от държавата или чрез замяна между общината и държавата, се съставя съгласно изискванията на ал. 1 - 3 след отписването му от актовете книги за държавна собственост по реда на Закона за държавната собственост. В 14-дневен срок от приемане на решението на Министерския съвет за безвъзмездно прехвърляне в собственост, съответно - от подписването на договор за покупко-продажба или за замяна, компетентният орган отписва имота от актовете книги за държавна собственост и предава имота на общината.

(5) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 87 от 2010 г., нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Актът за общинска собственост за имот - държавна собственост, преминал в собственост на общината по силата на закон, се съставя съгласно изискванията на ал. 1 - 3. В 7-дневен срок от получаването на препис от вписания акт за общинска собственост областният управител отписва имота от актовете книги за държавна собственост и предава имота на общината.

Чл. 59. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 87 от 2010 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) При влизане в сила на кадастрална карта за имотите - общинска собственост, се съставят нови актове за общинска собственост, в които се посочват номерът и датата на предходно съставените актове за общинска собственост.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Когато при влизането в сила на подробни устройствени

планове за райони, в които няма влязла в сила кадастрална карта, както и при изменение в подробните устройствени планове, в кадастралната карта (кадастрален план), в плановете за земеразделяне, в лесоустройствените планове и в други планове, свързани с възстановяването на правото на собственост, се образуват нови поземлени имоти, за всеки новообразуван поземлен имот се съставя нов акт за общинска собственост, в който се посочват номерът и датата на предходно съставения акт.

(3) Номерът и датата на новосъставените актове по ал. 1 и 2 се отбелязват и в предходно съставените актове и в съответните регистри.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) За новосъставените актове по ал. 1 и 2 се прилагат разпоредбите на чл. 58, ал. 1 - 3.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.)

(6) (Доп. - ДВ, бр. 15 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2012 г.) Общините не заплащат такси за издаването на скици и предоставянето на справки за имотите - общинска собственост.

Чл. 60. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) При промяна на характера на собствеността от публична в частна или обратно се съставя нов акт, като това обстоятелство се отбелязва в новия и в стария акт и в регистрите.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г., нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) За новосъставените актове по ал. 1 се прилагат разпоредбите на чл. 58, ал. 1 - 3.

(3) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) При настъпване на други промени в данните, вписани в акта за общинска собственост, извън случаите по ал. 1 и по чл. 59, както и при установяване на явна фактическа грешка, се съставя акт за поправка на акта за общинска собственост.

(4) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2010 г.) Номерът и датата на актовете за поправка на актове за общинска собственост се отбелязват в актовете, които поправят, и в съответните регистри.

(5) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) За актовете за поправка на актове за общинска собственост по ал. 3 се прилагат разпоредбите на чл. 58, ал. 1 и 2.

Чл. 60а. (Нов - ДВ, бр. 87 от 2010 г.) За вписването в службата по вписванията на актове за общинска собственост и актове за поправка на актове за общинска собственост не се заплаща такса.

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) В акта за общинска собственост се вписват данните по чл. 30, ал. 2, т. 4, чл. 60, т. 1 - 7, чл. 61, ал. 1, т. 5, 7, 9 и 10 и чл. 84, ал. 2 от Закона за кадастъра и имотния регистър.

Чл. 62. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Актовете за общинска собственост се вписват с последователни номера в регистъра, подшиват се в актови книги и се съхраняват в съответните служби "Общинска собственост".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Актовите книги за общинските имоти са общодостъпни и всеки може да иска справка по тях при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 8, ал. 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) Върху акта за общинска собственост на имот, който е престанал да бъде собственост на общината, се отбелязва, че е отписан и се посочва основаниято за отписването му от актовете книги за общинска собственост и той се съхранява по начина, предвиден в ал. 1.

(4) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) За издаване на удостоверение за наличие или липса на акт за общинска собственост, за наличие или липса на претенции за възстановяване на собствеността и на удостоверение, че имотът е отписан от актовете книги за имотите - общинска собственост, се заплащат такси в размери, определени от общинския съвет.

Чл. 63. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Въз основа на съставените актове за общинска собственост се създават главен регистър за публичната общинска собственост и главен регистър за частната общинска собственост, по образци, утвърдени от министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на правосъдието.

(2) Актовете за общинска собственост, главните регистри и досиетата на имотите се съхраняват безсрочно.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Регистрите се състоят от партидите на отделните имоти. Редът за съставяне, поддържане и съхраняване на актовете, досиетата и регистриите и за извършване на поправки в тях се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на правосъдието.

(4) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) За регистриите по ал. 1 се създават компютризиращи информационни системи, които осъществяват връзка с кадастъра и имотния регистър.

(5) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Условието и редът за създаване, поддържане и ползване на информационните системи, както и за пряк достъп до данните в тях се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на правосъдието.

Чл. 64. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Имотите, неправилно актувани като общинска собственост, както и имотите, основанието за актуването на които е отпаднало, се отписват от актовете книги със заповед на кмета на общината и се предават на собственика.

(2) Споровете за материално право се решават по съдебен ред.

Чл. 65. (1) Общински имот, който се владее или държи без основание, не се използва по предназначение или необходимостта от него е отпаднала, се изземва въз основа на заповед на кмета на общината.

(2) (Нова - ДВ, бр. 96 от 1999 г.) В Столичната община и градовете с районно деление заповедите по ал. 1 могат да се издават и от кметовете на районите в случаите и по ред, установени от общинския съвет.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Заповедта за изземване на имота се изпълнява по административен ред със съдействието на полицията.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението на заповедта, освен ако съдът разпорежи друго.

(5) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Лицата, от които са иззети имоти по ал. 1, нямат правата по чл. 72 - 74 от Закона за собствеността.

Чл. 66. (1) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Държавните органи са длъжни да оказват необходимото съдействие на общините във връзка с управлението и разпореждането с имоти - общинска собственост.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

Чл. 66а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2004 г.) Кметът на общината съставя и предоставя на общинския съвет отчети за състоянието на общинската собственост и резултатите от нейното управление по видове и категории обекти, по ред, определен в наредбата по чл. 8, ал. 2.

Глава осма.

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНЦЕСИИ (ОТМ. - ДВ, БР. 36 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2006 Г.)

Чл. 67. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 68. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 70. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

Чл. 71. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 72. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 73. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 74. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 75. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 75а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Глава девета.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ (ОТМ. - ДВ, БР. 54 ОТ 2008 Г.)

Чл. 76. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

Чл. 77. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 1999 г., отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

Чл. 79. (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

Чл. 80. (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г., нов - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) По смисъла на този закон:

1. "Равностойно парично обезщетение" е цената на отчуждавания имот или на част от него, определена по реда на този закон.

2. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) "Пазарни цени на имоти със сходни характеристики" са осреднените цени от всички сделки с имоти, намиращи се в близост до отчуждавания имот, които имат еднакво конкретно или преобладаващо предназначение, притежават еднакъв характер на застрояване със същите или близки показатели на устройство и застрояване и/или установен начин на трайно ползване с отчуждавания имот, за: покупко-продажба, замяна, учредяване на вещни права или прехвърляне на собственост срещу задължение за строителство, ипотека, продажбите чрез търг от държавни и частни съдебни изпълнители, държавните институции и общините, както и други възмездни сделки между физически и/или юридически лица, по които поне една от страните е търговец, сключени в рамките на 12 месеца преди датата на възлагане на оценката и вписани в службата по вписванията по местонахождението на имота. Ако в рамките на 12 месеца преди датата на възлагане на оценката в службата по вписванията по местонахождението на имота са вписани повече от двадесет сделки, при определяне на пазарната цена се вземат предвид последните вписани двадесет сделки.

3. "Имоти, намиращи се в близост до отчуждавания имот" са имотите, които се намират:

а) в една и съща ценова зона с отчуждавания имот - в урбанизираните територии;

б) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) в едно и също землище с отчуждавания имот - в земеделските територии и в горските територии.

4. (отм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.)

5. (нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) "Повишена стойност" е разликата в цената на поземления имот преди урегулирането му и след урегулирането му или след промяната на плана за регулация и на плана за застрояване по отношение на имота.

6. (нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) "Обекти от първостепенно значение" са: общински пътища, метрополитени, трамвайни трасета, улици от първостепенната улична мрежа, депа или други съоръжения за третиране на отпадъци, гробищни паркове, както и други обекти - публична общинска собственост, определени в програмата по чл. 8, ал. 9 за обекти от първостепенно значение.

7. (нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) "Равностойни имоти":

а) извън урбанизираните територии са имотите, които отговарят на характеристиките и чиято стойност е определена при условията и по реда на чл. 23;

б) в урбанизираните територии са имотите, разликата в стойностите на които е не повече от десет на сто, имат еднакво конкретно или преобладаващо предназначение, намират се в границите на една урбанизирана територия в устройствена зона със същите или с близки показатели на устройство и застрояване и притежават еднакъв характер на застрояване.

8. (нова - ДВ, бр. 15 от 2011 г.) "Имоти с близки показатели на устройство и застрояване" са имотите с еднакъв характер на застрояване, при които разликата в максималната плътност на застрояване е не повече от 5 на сто.

9. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) "Публичноправна организация" има значението, определено в Закона за публично-частното партньорство.

§ 2. (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

§ 3. (Отм. - ДВ, бр. 15 от 2011 г.)

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 4. Физическите и юридическите лица, които ползват общински имот, са длъжни в срок шест месеца от влизането в сила на закона да уведомят писмено съответната служба "Общинска собственост" по местонахождението на имота.

§ 5. (1) Актуването на имотите, които са общинска собственост към датата на влизането на закона в сила, се извършва в шестмесечен срок от същата дата.

(2) В срока по ал. 1 общинските съвети обявяват с решение имотите и вещите - публична общинска собственост.

§ 6. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

§ 7. (1) Договорите за наем, сключени по установения ред до 1 юни 1996 г., чийто срок не е изтекъл, запазват действието си до края на договорения срок, но за не повече от три години от влизането на този закон в сила.

(2) Общинските съвети определят базисни наемни цени на общинските имоти в тримесечен срок от влизането на закона в сила.

(3) Договорите, сключени до приемането на решенията по ал. 2 при наемни цени, по-ниски от базисните, се актуализират съобразно определените базисни наемни цени.

§ 8. Започнатите производства за продажба, замяна, учредяване на вещни права върху имоти, които са частна общинска собственост, и за делба на такива имоти и вещи, притежавани от общината в съсобственост, се довършват по досегашния ред.

§ 9. (1) (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

(2) Лицата, правомерно придобили или осъществяващи права върху обектите по чл. 69 и дейностите по чл. 70 до влизането в сила на закона, са длъжни да ги заявят пред общинския съвет в тримесечен срок от влизането на закона в сила.

(3) С изтичането на срока по ал. 2 незаявените права се смятат за погасени.

(4) За заявените по ал. 2 права общинският съвет взема решение за привеждането им в съответствие със закона в едногодишен срок.

§ 10. (1) (Предишен текст на § 10 - ДВ, бр. 22 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 1998 г.) С влизането на закона в сила преминават в собственост на общините обектите, изградени с държавни средства, предоставени на бившите народни съвети, или с доброволен труд и средства на населението.

(2) (Нова - ДВ, бр. 22 от 1998 г.) При започване на производство по чл. 9 или чл. 28 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България се спират разпоредителните действия с общинското имущество на територията на съответните населени места.

(3) (Нова - ДВ, бр. 22 от 1998 г.) Когато резултатите от производството по чл. 9 или чл. 28 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България са отрицателни, наложеното спиране по ал. 2 отпада.

§ 11. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

§ 12. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 92 от 1995 г., бр. 16 от 1996 г. - Решение № 2 на Конституционния съд от 1996 г.) в § 1 ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби се изменя така:

"(1) Предоставянето на концесии върху обекти, които са общинска собственост, както и даването на разрешения за дейности, които се осъществяват от общините, се определят с отделен закон."

§ 13. В Закона за опазване на селскостопанското имущество (обн., ДВ, бр. 54 от 1974 г.; изм., бр. 22 от 1976 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 45 от 1984 г. и бр. 65 от 1995 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 10, ал. 1 думите "ръководители на селскостопанската организация" се заменят с "кмета на района или кметството".

2. В чл. 16, ал. 2 думите "селскостопанската организация" се заменят с думата "общината".

3. В чл. 23, ал. 2 думите "от селскостопанската организация" и "или от собствени средства" се заличават.

§ 14. Законът за наемните отношения (обн., ДВ, бр. 53 от 1969 г.; изм., бр. 26 от 1973 г.; попр., бр. 32 от 1973 г.; изм., бр. 43 от 1973 г., бр. 33 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 45 и 63 от 1984 г., бр. 88 от 1986 г., бр. 21 и 101 от 1990 г.) се отменя.

§ 15. В Гражданския процесуален кодекс (обн., Изв., бр. 12 от 1952 г.; изм. и доп., бр. 92 от 1952 г., бр. 89 от 1953 г., бр. 90 от 1955 г., бр. 90 от 1956 г., бр. 90 от 1958 г., бр. 50 и 90 от 1961 г.; попр., бр. 99 от 1961 г.; изм. и доп., бр. 1 от 1963 г., бр. 23 от 1968 г., бр. 27 от 1973 г., бр. 89 от 1976 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 28 от 1983 г., бр. 41 от 1985 г., бр. 27 от 1986 г., бр. 55 от 1987 г., бр. 60 от 1988 г., бр. 31 и 38 от 1989 г., бр. 31 от 1990 г., бр. 62 от 1991 г., бр. 55 от 1992 г., бр. 61 и 93

от 1993 г., бр. 87 от 1995 г., бр. 12, 26 и 37 от 1996 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 288, ал. 8, изречение първо думите "Закона за наемните отношения" се заменят със "Закона за държавната собственост", а в изречение трето думите "по чл. 10 от Закона за наемните отношения" се заменят с "определена по установения ред за държавните жилища".

2. В чл. 415 се правят следните изменения:

а) в ал. 2 думите "и след като на съделителя, който обитава жилището, се предостави друго жилище при условията на чл. 46 или 47 от Закона за наемните отношения. Ако възложеното жилище надхвърля жилищните нужди на обитаващия го, определени в чл. 5 и 6 от Закона за наемните отношения, решението се изпълнява за частта от жилището, надвишаваща нормите по тези разпоредби, без предоставяне друго жилище." се заличават;

б) алинеи 3, 4 и 5 се отменят.

§ 16. В § 3 от Закона за възстановяване собствеността върху недвижими имоти на български граждани от турски произход, направили постъпки за заминаване в Република Турция и други страни през периода май-септември 1989 г. (обн., ДВ, бр. 66 от 1992 г., бр. 102 от 1992 г. - Решение № 18 на Конституционния съд от 1992 г.) думите "чл. 10 от Закона за наемните отношения" се заменят със "Закона за държавната собственост за държавните жилища".

§ 17. В чл. 25 от Закона за паметниците на културата и музеите (обн., ДВ, бр. 29 от 1969 г.; изм. и доп., бр. 29 от 1973 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 87 от 1980 г., бр. 102 от 1981 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 45 от 1989 г., бр. 10 и 14 от 1990 г., бр. 112 от 1995 г., бр. 31 от 1996 г. - Решение на Конституционния съд от 1996 г.) думите "се освобождават от действието на Закона за наемните отношения и" се заличават.

§ 18. В чл. 37, ал. 4, изречение първо от Закона за собствеността на гражданите (обн., ДВ, бр. 26 от 1973 г.; попр., бр. 32 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 43 и 78 от 1973 г., бр. 21 от 1975 г., бр. 102 от 1977 г., бр. 3 и 52 от 1980 г.; попр., бр. 65 от 1980 г.; изм. и доп., бр. 45 от 1984 г., бр. 88 от 1986 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 31 от 1989 г., бр. 21 от 1990 г.) думите "настанени при условията на Закона за наемните отношения" се заличават и на края на изречението се добавя "ако отговарят на условията за настаняване в държавни или общински жилища".

§ 19. Всяките съдебни производства по § 14, 15, 16 и 18 се решават по досегашния ред.

§ 19а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) За търговските дружества с повече от 50 на сто общинско участие в капитала, учредени до 31 декември 2012 г., се прилага чл. 52, ал. 2 от Закона за публично-частното партньорство, освен в случаите по чл. 51а, ал. 3.

§ 19б. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Общинските съвети привеждат съответните общински наредби в съответствие със Закона за публично-частното партньорство в срок до влизането му в сила.

§ 20. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2004 г.)

§ 21. Законът влиза в сила от 1 юни 1996 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩИНСКАТА
СОБСТВЕНОСТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 96 ОТ 1999 Г.)

§ 42. Застроените и незастроените парцели и имоти-частна държавна собственост, отредени за жилищно строителство и за обществени и благоустройствени мероприятия на общините, съгласно предвижданията на действащите към датата на влизането в сила на този закон подробни градоустройствени планове, преминават в собственост на общините.

§ 43. (1) Незавършените производства по отдаване под наем и по разпореждане с имоти-държавна собственост, преминаващи по силата на този закон в собственост на общините, се завършват от общините по местонахождението на имотите.

(2) Образуваните преписки по ал. 1 се изпращат на съответните общински администрации.

.....

§ 46. (1) Обектите-публична общинска собственост, не могат да бъдат част от имуществото на еднолични търговски дружества с общинско имущество.

(2) Общинските съвети предприемат необходимите действия за намаляване на капитала им със стойността на обектите по ал. 1 по реда на Търговския закон.

(3) Общинските съвети могат да предоставят без търг или конкурс концесии на дружества за обектите по ал. 1 в тримесечен срок от влизане на закона в сила.

(4) При извършване на приватизационна оценка в случаите по ал. 3 и чл. 71, ал. 3 се вземат предвид предоставените концесионни права и дължимото концесионно възнаграждение. Приватизационният договор се сключва след сключване на договора за концесия.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

.....

§ 48. Общинските предприятия и фирми, осъществяващи дейност извън посочената в чл. 53, се преобразуват в еднолични търговски дружества с общинско имущество до 31 май 2000 г.

§ 49. Договорите, сключени от областните управители за обекти, посочени в чл. 2, ал. 1, т. 6, запазват действието си.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩИНСКАТА
СОБСТВЕНОСТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 101 ОТ 2004 Г.)

§ 74. (1) Започнатите производства по отчуждаване на имоти - частна собственост, се довършват по реда на този закон освен в случаите на съдебно производство по допускане на отчуждаването.

(2) Образуваните съдебни производства по допускане на отчуждаването се довършват при спазване на сроковете по чл. 27.

§ 75. Всички актове за общинска собственост, съставени по реда на закона, независимо от датата на съставянето им, се вписват по разпореждане на съдията по вписванията.

§ 76. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на регионалното развитие и благоустройството издава наредба, в която утвърждава образците на актовете за общинска собственост и на регистрите и определя реда за воденето и съхраняването им.

(2) Кметовете на общини организират съставянето на регистрите по този закон в тримесечен срок от влизането в сила на наредбата по ал. 1.

§ 77. (1) Регистрите по този закон са публични. Заинтересованите лица имат право по ред, определен от кмета на общината, на свободен достъп до данните в тях, освен ако данните не представляват класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация.

(2) До съставянето на регистрите информацията по чл. 75а за концесионните договори, сключени преди влизането в сила на този закон, може да се получи свободно от всяко физическо или юридическо лице въз основа на писмена заявка до кмета на общината.

§ 78. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон общинските съвети приемат измененията и допълненията на наредбите по прилагането на закона.

(2) Договорите за наем, сключени за срок по-кратък от 10 години и чийто срок не е изтекъл, по искане на наемателя могат да бъдат продължени за срок до 10 години с решение на общинския съвет.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 89. В Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г., бр. 23, 56, 64, 67, 69 и 96 от 1999 г., бр. 26 от 2000 г., бр. 34 от 2001 г., бр. 120 от 2002 г., бр. 101 от 2004 г.) се правят следните изменения:

.....
5. Навсякъде думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

.....

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 36 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2006 Г.)

§ 23. Законът влиза в сила от 1 юли 2006 г., с изключение на чл. 42, ал. 3 и чл. 58, ал. 4, които влизат в сила от датата на присъединяване на Република България към Европейския съюз.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 59 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.03.2008 Г.)

§ 61. Кодексът влиза в сила от 1 март 2008 г., с изключение на:

1. част седма "Особени правила относно производството по граждански дела при действие на правото на Европейския съюз";

2. параграф 2, ал. 4;

3. параграф 3 относно отмяната на глава тридесет и втора "а" "Особени правила за признаване и допускане изпълнение на решения на чуждестранни съдилища и на други чуждестранни органи" с чл. 307а - 307д и част седма "Производство за връщане на дете или за упражняване на правото на лични отношения" с чл. 502 - 507;

4. параграф 4, ал. 2;

5. параграф 24;

6. параграф 60,

които влизат в сила три дни след обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНИТЕ ИЗБОРИ

(ОБН. - ДВ, БР. 63 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 03.08.2007 Г.)

§ 98. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩИНСКАТА
СОБСТВЕНОСТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 54 ОТ 2008 Г.)

§ 37. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на регионалното развитие и благоустройството и министърът на правосъдието утвърждават образците на актовете за общинска собственост и на регистрите и издават наредбите по този закон.

(2) Кметовете на общини организират съставянето на регистрите по този закон в тримесечен срок от влизането в сила на съответните наредби по ал. 1.

(3) Кметовете на общини организират съставянето на регистъра по чл. 41, ал. 4 в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

(4) Общинските съвети приемат стратегиите за управление на общинската собственост, измененията и допълненията на наредбите по прилагане на закона и определят ценовите зони в урбанизираните територии в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

(5) Отчуждителните производства, за които има приети решения на общинските съвети по отменения чл. 23, се довършват по досегашния ред.

.....

§ 42. За неприключените производства за продажба на земя - частна общинска собственост, на собственици на законно построена върху нея сграда, образувани по отменения § 27 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за собствеността (ДВ, бр. 33 от 1996 г.), за които има подадена молба до кмета на общината до деня на влизане в сила на този закон, цената на земята се определя, като данъчната оценка се увеличи с 20 на сто.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УРЕЖДАНЕ НА
ЖИЛИЩНИТЕ ВЪПРОСИ НА ГРАЖДАНИ С МНОГОГОДИШНИ
ЖИЛИЩНО-СПЕСТОВНИ ВЛОГОВЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 100 ОТ 2008 Г., В СИЛА ОТ 21.11.2008 Г.)

§ 16. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СОБСТВЕНОСТТА
И ПОЛЗУВАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 10 ОТ 2009 Г.)

§ 18. (1) Започнатите до влизането в сила на този закон производства по чл. 45 от Закона

за държавната собственост и по чл. 40 от Закона за общинската собственост се довършват по досегашния ред в срок до 1 март 2009 г.

(2) Начало на производството по ал. 1 е датата, на която заинтересованите лица са отправили писмено предложение за замяна до компетентните органи.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 17 ОТ 2009 Г.)

§ 12. Имотите или части от имоти - държавна собственост, които съгласно действащите подробни устройствени планове са отредени или предназначени за нужди на образованието, науката, здравеопазването или културата, се предоставят от Министерския съвет за управление на съответното министерство съобразно предназначението им в подробния устройствен план в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 13. (1) С влизането в сила на този закон се спира прилагането на действащите подробни устройствени планове в частите им за имоти, чиято собственост е възстановена върху обекти на образованието, науката, здравеопазването или културата и с тези планове предназначението им е променено за други нужди.

(2) При наличие на държавна или общинска нужда в едногодишен срок от влизането в сила на този закон компетентните органи по чл. 135, ал. 1 издават заповед по чл. 135, ал. 5 за изменение на подробните устройствени планове по ал. 1. Държавната или общинска нужда за изменение на плановете е налице, ако в същия срок съответният министър или общински съвет е направил предложение до компетентния орган за изменение на плановете по ал. 1.

(3) В едногодишен срок от влизането в сила на изменените подробни устройствени планове по ал. 2 държавата или общината отчуждават съответните имоти или части от тях по реда на Закона за държавната собственост, съответно по реда на Закона за общинската собственост.

(4) Алинея 1 не се прилага, ако в срока по ал. 2 не е издадена заповед за изменение на съответния подробен устройствен план.

(5) Собствениците на имоти или части от тях, предмет на плана по ал. 2, които не са отчуждени в срока по ал. 3, имат правата по чл. 135, ал. 1.

.....

§ 16. Неприклучилите до влизането в сила на този закон производства по възстановяване на собствеността върху имоти - публична държавна собственост, и имоти - публична общинска собственост, се прекратяват.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО**

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 10.04.2009 Г.)

§ 44. Законът влиза в сила от 10 април 2009 г., с изключение на чл. 114, ал. 2 и чл. 126,

които влизат в сила от 10 април 2010 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩИНСКАТА
СОБСТВЕНОСТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2011 Г.)

§ 23. (1) Започнатите към датата на влизане в сила на този закон производства по отчуждаване на имоти - частна собственост, за които е издадена заповед по чл. 25, ал. 2, се довършват по досегашния ред.

(2) В случаите по ал. 1 исканията по чл. 29, ал. 7 могат да се предявяват в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 24. Когато към датата на влизането в сила на този закон тригодишният срок по чл. 31, ал. 1 е изтекъл и строителството на обекта по подробния устройствен план не е започнало или имотът не се използва по предназначението, за което е отчужден, исканията за отмяна на отчуждаването могат да се подават в едногодишен срок от влизането в сила на този закон.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 09.04.2011 Г.)

§ 42. Законът влиза в сила в едномесечен срок от обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. параграф 3, § 9, ал. 9 - 11 и § 16, т. 41, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";

2. чл. 14, ал. 1, т. 2, чл. 115, ал. 1, т. 2, чл. 116, ал. 2, чл. 183, ал. 2, т. 3 и чл. 249, ал. 5, т. 3, които влизат в сила от 1 януари 2016 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО-ЧАСТНОТО ПАРТНЬОРСТВО**

(ОБН. - ДВ, БР. 45 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2013 Г.)

§ 16. Законът влиза в сила от 1 януари 2013 г., с изключение на § 4, § 5, § 7, § 8, § 9, § 10 и § 13, които влизат в сила от 1 септември 2012 г.

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩИНСКАТА
СОБСТВЕНОСТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 91 ОТ 2012 Г.)

§ 5. Параграф 1 влиза в сила от 1 януари 2013 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2014 Г.)

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 115, който влиза в сила от 1 януари 2013 г., и § 18, § 114, § 120, § 121 и § 122, които влизат в сила от 1 февруари 2013 г.